

ที่ พณ ๐๖๐๙/ ๓๑๘๓

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ
อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคกับสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจของเอเปค (APEC Business Advisory Council: ABAC) และการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ประจำปี ๒๐๒๑ (Ministers Responsible for Trade Meeting 2021)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๐๒๐๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
  ๒. เอกสารแถลงการณ์ร่วมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๔ แถลงการณ์เอเปค เรื่องห่วงโซ่อุปทาน วัคซีนโควิด-๑๙ และแถลงการณ์เอเปคเรื่องการบริการเพื่อสนับสนุนการเคลื่อนย้ายสินค้าที่มีความจำเป็น ฉบับภาษาอังกฤษ และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
  ๓. ประเด็นที่มีการปรับเปลี่ยนหรือระบุเพิ่มเติมในแถลงการณ์ร่วมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ประจำปี ๒๕๖๔
  ๔. ตารางติดตามแถลงการณ์ร่วมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ประจำปี ๒๕๖๔

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคกับสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจของเอเปค (APEC Business Advisory Council: ABAC) และการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ประจำปี ๒๐๒๑ (Ministers Responsible for Trade Meeting 2021) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอเรื่องขอความเห็นชอบร่างแถลงการณ์ร่วมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๔ และร่างแถลงการณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความเห็นชอบในหลักการต่อร่างแถลงการณ์ดังกล่าว และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ร่วมรับรองต่อร่างแถลงการณ์ทั้ง ๓ ฉบับ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคมีหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ กระทรวงพาณิชย์ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการประชุมดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งต้องนำไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป

๔. ข้อเท็จจริง

ประเทศนิวซีแลนด์จัดการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคกับสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจของเอเปค เมื่อวันศุกร์ที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ และการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ประจำปี ๒๐๒๑ เมื่อวันที่เสาร์ที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมกล่าวถ้อยแถลงในนามประเทศไทยในการประชุมดังกล่าว

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปสาระสำคัญของการประชุมฯ ดังนี้

๔.๑ การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคกับสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจของเอเปค: เขตเศรษฐกิจส่วนใหญ่ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย นิวซีแลนด์ และไทย เน้นเรื่องการกระจายวัคซีนโควิด-๑๙ ที่มีคุณภาพให้กับประชาชน เอเปคอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเปิดพรมแดนและความปลอดภัย และส่งเสริมการไหลเวียนของวัคซีนโควิด-๑๙ และสินค้าจำเป็น และการบริหารห่วงโซ่อุปทาน เพื่อส่งเสริมการกระจายวัคซีนไปสู่ภูมิภาค โดยไทยได้กล่าวถ้อยแถลง ดังนี้ (๑) ไทยมีการใช้โมเดลการค้าใหม่เรียกว่า New Normal ผ่านการเจรจาซื้อขายสินค้าผ่าน

ออนไลน์ (๒) ไทยมีแผนงาน ภูเก็ต แซนด์บ็อกซ์ เพื่อเปิดรับชาวต่างชาติที่ฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ (๓) ไทยเร่งให้ประชาชนสามารถเข้าถึงวัคซีน และยกเว้นอากรศุลกากรกับการนำเข้าวัคซีน ยา และเครื่องมือแพทย์ และ (๔) การใช้หลักเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Economy) ในการฟื้นฟูเศรษฐกิจหลังโควิด-๑๙ ในขณะที่ ภาคเอกชนไทย เน้นการลดความเหลื่อมล้ำในการบริหารวัคซีนระหว่างประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งผลักดันการออกหนังสือเดินทางที่มีการรับรองการฉีดวัคซีน และสนับสนุนวิสาหกิจ ขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (MSMEs) ในการรวบรวมและการซื้อกิจการระหว่างประเทศ (M&A) เพื่อให้มีผลกำไรเพิ่มขึ้น

๔.๒ การประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ประจำปี ๒๐๒๑

๔.๒.๑ การรับมือกับวิกฤติโควิด-๑๙: ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนนโยบายทางการค้า เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจจากโรคโควิด-๑๙ โดยเขตเศรษฐกิจเอเปคส่วนใหญ่ รวมถึงไทย สนับสนุนความร่วมมือในการรับมือกับโรคโควิด-๑๙ ระดับภูมิภาค โดยการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ และการใช้มาตรการที่ส่งเสริมการไหลเวียนวัคซีนโควิด-๑๙ และสินค้า/บริการที่จำเป็น โดยไทยได้กล่าวถ้อยแถลง ดังนี้ (๑) สนับสนุนปฏิญญาเอเปคว่าด้วยการอำนวยความสะดวก การเคลื่อนย้ายสินค้าจำเป็น ปี ๒๕๖๓ ย้ำว่าการออกมาตรการของรัฐจะต้องไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้า และมาตรการจำกัดส่งออกต้องสอดคล้องกับองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) (๒) เร่งฉีดวัคซีนให้ประชาชน และสนับสนุนแถลงการณ์เอเปคเรื่องห่วงโซ่อุปทานวัคซีน เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงวัคซีนโควิด-๑๙ (๓) ให้ความสำคัญกับแถลงการณ์เอเปคเรื่องการบริหารจัดการขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการไหลเวียนของสินค้าจำเป็นในช่วงโควิด-๑๙ และ (๔) สนับสนุนเรื่องการบังคับใช้สิทธิตามสิทธิบัตรยา (Compulsory Licensing: CL) กับวัคซีน เนื่องจากมีความสำคัญต่อการเข้าถึงวัคซีนอย่างทั่วถึง

๔.๒.๒ ระบบการค้าพหุภาคี ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่ผลักดันให้เป็นผลลัพธ์การประชุมรัฐมนตรีการค้าโลกสมัยสามัญครั้งที่ ๑๒ (the Twelfth Ministerial Conference: MC12) โดยในภาพรวม เขตเศรษฐกิจเอเปคส่วนใหญ่ รวมถึงไทยได้ให้ความสำคัญกับการผลักดันความร่วมมือและบทบาทของ WTO เพื่อรับมือกับการระบาดของโรคโควิด-๑๙ โดยเฉพาะการส่งเสริมการเข้าถึงวัคซีนโควิด-๑๙ อย่างรวดเร็ว ทั่วถึงและเท่าเทียม การสรุปผลการเจรจาความตกลงเรื่องการอุดหนุนประมง การผลักดันการแต่งตั้งสมาชิกองค์การอุทธรณ์ในตำแหน่งที่ว่างอยู่ การปฏิรูป WTO รวมถึงการขับเคลื่อนการหารือหลายฝ่ายภายใต้ข้อริเริ่มร่วมเกี่ยวกับการจัดทำกฎเกณฑ์ด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการจัดทำวินัยเพื่อกำกับดูแลการใช้กฎระเบียบภายในประเทศด้านการค้าบริการ ให้มีความคืบหน้า โดยเห็นว่าเอเปคมีบทบาทในการสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีและการเจรจาภายใต้ WTO และเป็นเวทีที่เป็นแหล่งบ่มเพาะแนวคิดและเสริมสร้างการหารือประเด็นการค้าใหม่ๆ ที่จะช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนการเจรจาภายใต้ WTO ให้มีความคืบหน้า

๔.๒.๓ การร่วมรับรองแถลงการณ์ร่วมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๔ แถลงการณ์เอเปคเรื่องห่วงโซ่อุปทานวัคซีนโควิด-๑๙ และแถลงการณ์เอเปคเรื่องการบริหารเพื่อสนับสนุนการเคลื่อนย้ายสินค้าที่มีความจำเป็น: ในการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ รัฐมนตรีการค้าเอเปคได้ร่วมรับรองแถลงการณ์ ๓ ฉบับข้างต้น โดยมีสาระสำคัญคือ (๑) การเร่งการผลิตและการกระจายวัคซีนโควิด-๑๙ และให้ประชาชนเข้าถึงวัคซีนโควิด-๑๙ (๒) การหารือ เรื่องการยกเว้นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของวัคซีนโควิด-๑๙ (๓) การสนับสนุน WTO และการเจรจาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ การจัดทำวินัยเพื่อกำกับดูแลการใช้กฎระเบียบภายในประเทศด้านการค้าบริการ การเกษตร การอุดหนุนประมงเพื่อไปสู่ผลลัพธ์การประชุม MC12 (๔) การพิจารณาปรับปรุงรายการสินค้าสิ่งแวดลอม เพื่อเป็นข้อมูลอ้างอิง (๕) การจัดทำทางเลือกในการคงสถานะการอุดหนุนพลังงานเชื้อเพลิงซากดึกดำบรรพ์ที่ไม่มีประสิทธิภาพโดยสมัครใจ และ (๖) การทบทวนการจัดเก็บภาษีวัคซีนโควิด-๑๙ และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้ามพรมแดน รายละเอียดแถลงการณ์ฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

ทั้งนี้ มีประเด็นที่มีการปรับเปลี่ยนหรือระบุเพิ่มเติมในแถลงการณ์ร่วมรัฐมนตรีการค้าเอเปคประจำปี ๒๕๖๔ ที่สำคัญ อาทิ

(๑) สินค้าสิ่งแวดลอม: เพิ่มประเด็นการทบทวนรายการสินค้าสิ่งแวดลอมและปรับปรุงรายการสินค้าสิ่งแวดลอมตามพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีไซส์ เพื่อใช้ในการอ้างอิง ซึ่งการระบุพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีไซส์ จะเพิ่มความชัดเจนและเป็นประโยชน์ในการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงรายการสินค้าสิ่งแวดลอม และสอดคล้องกับความเห็นไทยที่เน้นย้ำการปรับปรุงรายการสินค้าสิ่งแวดลอมเพื่อใช้ในการอ้างอิงเท่านั้น ยังไม่ใช้การเปิดเสรีแต่อย่างใด จึงทำให้ไทยยังสามารถรักษาพื้นที่ทางนโยบายได้

(๒) การอุดหนุนพลังงานเชื้อเพลิงซากดึกดำบรรพ์: เพิ่มเติมในเรื่องจัดทำทางเลือกสำหรับสมาชิกเอเปคที่สามารถดำเนินงานได้ ในการคงสถานะการอุดหนุนเชื้อเพลิงซากดึกดำบรรพ์ที่ไม่มีประสิทธิภาพโดยสมัครใจ เป็นถ้อยคำที่ทำให้ไทยมีพื้นที่เชิงนโยบายมากขึ้นในแง่ของการให้โอกาสเขตเศรษฐกิจที่มีความพร้อมสามารถดำเนินการได้ก่อน จึงจะไม่เป็นการผูกมัดต่อนโยบายและมาตรการด้านพลังงานของไทยในอนาคต

กล่าวโดยสรุป ประเด็นที่มีการระบุเพิ่มเติมหรือปรับเปลี่ยนถ้อยคำจากร่างแถลงการณ์ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ เป็นส่วนที่ไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและยังเป็นประโยชน์ต่อไทยในการรักษาช่องว่างทางนโยบายมากขึ้น รวมถึงเป็นประเด็นที่ส่งผลดีต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเปคต่อไป รายละเอียดประเด็นที่มีการปรับเปลี่ยนหรือระบุเพิ่มเติมฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. ความเห็น/ข้อสังเกต

๕.๑ การร่วมรับรองแถลงการณ์ทั้งสามฉบับ แสดงถึงเจตนารมณ์สำคัญของเอเปคในการใช้การค้าเป็นเครื่องมือสำคัญกับการรับมือการแพร่ระบาดโควิด-๑๙ ซึ่งจะช่วยเร่งรัดการฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยเร็ว และแถลงการณ์ฯ ยังสอดคล้องกับความเห็นไทยในการสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคี รวมทั้งกำหนดทิศทางการมุ่งค้ำจุนของเอเปคซึ่งไทยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับภาคธุรกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการที่จำเป็นข้ามพรมแดนแบบไร้รอยต่อ ทั้งนี้ ในแถลงการณ์ทั้ง ๓ ฉบับ ได้กำหนดการรายงานความคืบหน้าในประเด็นสำคัญ อาทิ แนวทางการอำนวยความสะดวกทางการค้ากับเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ การเดินทางข้ามพรมแดน การปรับปรุงรายการสินค้าสิ่งแวดลอม ฯลฯ ซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน กระทรวงพาณิชย์จึงได้จัดทำตารางติดตามดังกล่าว พร้อมรายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการตามแถลงการณ์ดังกล่าว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๕.๒ เอเปคเห็นถึงความสำคัญของการกลับมาเชื่อมโยงกันอีกครั้ง โดยเสนอแนวคิดเรื่องการออกหนังสือเดินทางสำหรับผู้ที่มีวัคซีนแล้ว ให้สามารถเดินทางข้ามพรมแดนได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเข้าร่วมประชุมเอเปคของสมาชิก ในปีหน้าที่ไทยเป็นเจ้าภาพด้วย ในกรณีนี้ กระทรวงพาณิชย์จะติดตามการดำเนินการที่เกี่ยวข้องและการหารือเรื่องการกำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศสำหรับหนังสือเดินทางสำหรับผู้ที่มีวัคซีนแล้ว (Vaccine Passport) ภายใต้กรอบเอเปค ที่มีกำหนดการหารือภายใต้การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของเอเปคต่อไป

๕.๓ นอกจากนี้ สมาชิกเขตเศรษฐกิจเอเปคให้ความสำคัญในการผลักดันร่วมกันภายใต้ WTO อย่างชัดเจน อาทิ การลดอุปสรรคและการอำนวยความสะดวกทางการค้า การเจรจาความตกลงเรื่องการอุดหนุนประมง การปฏิรูป WTO การแต่งตั้งสมาชิกองค์การอุทธรณ์ในตำแหน่งที่ว่างอยู่ รวมถึงการค้ากับสิ่งแวดลอม สะท้อนให้เห็นถึงการส่งสัญญาณทางการเมืองที่มุ่งมั่นผลักดันการหารือภายใต้ WTO เพื่อให้มีความคืบหน้าและสรุปผลได้ภายในการประชุม MC12 ทั้งนี้ นิวซีแลนด์ได้ส่งถ้อยแถลงร่วมฯ ให้กับฝ่ายเลขาธิการ WTO แจ็งเวียนประเทศสมาชิก WTO ซึ่งคาดว่าจะใช้เป็นพื้นฐานในการผลักดันประเด็นที่เป็นประโยชน์ร่วมกันให้มีความคืบหน้าและสามารถหาข้อสรุปในการประชุม MC12 ต่อไป

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๖.๑ รับทราบผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคกับสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจของเอเปค และการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ประจำปี ๒๐๒๑

๖.๒ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการประชุมฯ ไปปฏิบัติและติดตามความคืบหน้าต่อไป โดยกระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำตารางติดตามแถลงการณ์ร่วมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ประจำปี ๒๕๖๔ พร้อมทั้งรายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์